

VOORBEREIDINGSTIJD

20 minuten

LESTIJD

55 minuten

natuur

GEEF STOEPLANTJES EEN NAAM!

GROEP 5,6

LESDOEL

Leerlingen ontdekken dat er veel soorten planten zijn die tussen de stenen en tegels groeien en dat ze veel van die stoeplantjes kunnen onderscheiden en herkennen aan hun kenmerken. Ze beseffen dat die planten belangrijk zijn voor dieren, mensen en biodiversiteit en dat zij zelf een rol kunnen spelen om dat belang onder de aandacht te brengen en de natuur in hun omgeving te beschermen.

Kerdoel 39: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Kerdoel 40: De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Kerdoel 41: De leerlingen leren iets over de bouw van planten en over de functie van hun onderdelen.

INHOUD

Vorbereiding

Zorg voor voldoende zoekbladen, één set per duo. Download en/of print de materialen. Bepaal van te voren in afstemming met collega's een geschikte locatie op of rond het schoolplein. Tip: ga van tevoren even kijken of er genoeg groeit. Leg de materialen klaar voor elk duo: zoekkaarten en stoepkrijt (1-2 kleuren). Leg ook post-its (of stickertjes) en enkele potloden of pennen klaar voor de afsluiting met de poster.

Inleiding

In de klas:

Bekijk in de klas het filmpje 'Stoeplantjes... wild en waardevol!'. Dit gaat over aandacht voor stoeplantjes in de woon- en schoolomgeving en of ze nou echt zo belangrijk zijn, en waarom dan wel. Optioneel: start de korte PowerPoint over stoeplantjes met voorbeelden; zie toelichting voor eventuele extra info hierbij. Vertel de leerlingen dat ze op ontdekkingstocht gaan naar stoeplantjes op en rond het schoolplein. Dit gaan ze doen:

- Ze werken in duo's en blijven in het afgesproken gebied.
- Ze zoeken minstens 5 verschillende soorten stoeplantjes.
- Ze omlijsten elke uitgezochte plant met stoepkrijt.

BENODIGDE MATERIALEN

- Stoepkrijt per duo
 - Enkele potloden of pennen
- Opzoeken en/of downloaden via buitenlesdag.nl/grotenatuurles:
- Stoeplantjes zoekkaarten, 1 per duo
 - Korte PowerPoint over stoeplantjes
 - Filmpje "Stoeplantjes... wild en waardevol!"
 - Hortus-poster met 52 stoeplantjes

GEEF STOEPLANTJES EEN NAAM!

- Ze zoeken van die planten de naam op de zoekbladen en schrijven die bij de omlijsting.
- Ze letten ook op beestjes bij hun planten en schrijven die erbij als ze die zien (bijv. mier, luis, bij etc.).

Tip! Gebruik Google Maps om het gebied waar ze aan de slag gaan te laten zien. Gebruik die ook voor duidelijke afspraken: "daar lopen de grenzen en verder ga je niet".

Aan de slag

Start buiten op een centrale locatie en leg nog een keer kort uit wat de leerlingen gaan doen (of laat de leerlingen het vertellen). Hang de poster alvast op een centrale plek op. Loop, evt. met extra begeleiders, rond als de leerlingen bezig zijn en maak foto's van de "bestoepkrijte" en al dan niet benoemde planten.

Roep alle leerlingen na 10-15 minuten weer bij elkaar. Vul met elkaar de Hortus stoeplantjes poster in: welke soorten hebben ze gevonden en welke zijn door meer tweetallen gevonden (afvinken, afstrepen). Welke komen het meeste voor (en het minste)?

Bespreek ook of ze nog (sporen van) dierenleven gevonden bij de planten? Schrijf dat er ook bij op de poster (bij te weinig ruimte: gebruik post-its).

Optioneel: van alle foto's maak je nog een collage of simpele PowerPoint presentatie om deze later te gebruiken bij een van de mogelijke vervollessen.

Tip! Maak van onbenoemde plantjes een duidelijke foto en post die onder "#stoeplantjes" op Facebook, Twitter of Instagram van de Hortus botanicus Leiden, t.a.v. de stoeplantjesconsulent. Dan krijg je z.s.m. antwoord.

Reflectie

Laat de leerlingen hun stoeplantjes-zoekbladen incl. notities erbij nemen. Leg de leerlingen vragen voor en laat ze hun mening geven (incl. waarom vind je dat?):

- Dieren stellen vier eisen aan hun omgeving, de 4 V's: voedsel, veiligheid, voortplanting en variatie. Op welke manier dragen jullie gevonden plantjes hieraan bij? [bijvoorbeeld: sommige insecten leven van nectar; slakken, kevers en rupsen eten de bladeren van sommige planten; bladluizen zuigen sap; mieren melken de bladluizen; mieren eten mierenbroodjes op de zaden van sommige plantensoorten; alle planten kunnen bescherming bieden aan kleine dieren; sommige insecten wachten op een bloem tot er een vrouwtje van hun soort langskomt om mee te paren; hoe meer soorten planten, hoe zekerder het is dat er altijd wel iets te vinden is om te eten]
- Wat vind je van stoeplantjes nu je er mee bezig bent geweest en er meer van weet?
- Is het erg dat stoeplantjes groeien waar het niet bedoeld was?
- Is een boom op het schoolplein of langs de straat ook een stoeplantje? Waarom wel of niet? [Een boom is meestal aangeplant en dus niet verwilderd zoals een stoeplantje; hij heeft er ook speciaal ruimte rond de stam voor gekregen; een plantje op of rond de boom dat er uit zichzelf is gekomen, is wél een 'echt' stoeplantje]

Laat de leerlingen erover discussiëren in kleine groepjes. Je vat het vervolgens nog even klassikaal samen, evt. wat er per groepje uitgekomen is aan conclusies of verschil van mening.

